

1745 ¹⁹/₃ 18: 2. Beh. af F. t. L. ang. Ordn. af den højere Undervisn. i Københv.s m. fl. Kommuner. 1746

andre danske Borgere. Jeg har opfattet og opfatter fremdeles dette Forslag saadan, at hvis det gennemføres, bliver der i dette Forhold skabt nogenlunde Lighed. Adgangen til den højere eksamensberettigede Skole i København vil i Kraft af de Bestemmelser, som indføres i denne Lov, ikke længere udelukkende blive forbeholdt den velhavende Klasse, og det Forhold, der hidtil har gjort sig gældende, at andre, som havde velbegavede Børn og ønskede, at de skulde undervises i den højere Skole, men manglede Midler til at betale Skolepenge, skulde komme og bevidne deres Fattigdom for at faa Børnene anbragt i disse Skoler, bliver afskaffet ved denne Lovs Bestemmelser. Det, jeg her har nævnt, har for mig været det afgørende. Hvordan Forholdet til de Skoler, som herefter ikke ønsker at blive offentlige Skoler, men vedblivende ønsker at drive deres Virksomhed privat, bliver ordnet, har for mig ikke været det afgørende. Selv om der, det erkender jeg, herefter vil blive ydet rundelige Tilskud til denne private Skole, er det dog min Tro, at den offentlige Skole vil tage Têten og være den, der søger og ogsaa faar de bedste Lærerkrafter. Dernæst har for mig den Betragtning gjort sig gældende, at dette Lovforslag, som forhaabentlig nu bliver vedtaget, inden denne Rigsdagssamling slutter, bliver jo ingen Grundlov, ikke en Lov, som ikke kan forandres. Skulde Fremtiden vise, at man her har foretaget noget, som ikke er godt, skulde den private Skole i de kommende Aar faa en mindre heldig Form, saa er Rigsdagen jo suveræn, saa at den kan ændre dette. Det forekommer derfor ikke mig, at der paa noget Punkt behøver at næres Betæneligheder ved Vedtagelsen af dette Lovforslag. Jeg tror ikke, som det ærede Medlem for 5te Kreds, at man fra Privatskolens Side vil stille uoverkommelige Kundskabsprøver for at afgrænse Eleverne. Jeg kunde snarere tænke mig, at Praksis vilde forme sig saaledes, at man slettede dem, hvor man kunde komme af Sted med det, for at faa det fornødne Antal Elever ind i disse Skoler, som vedblivende vil være nødt til at opkræve noget højere Skolepenge, end den offentlige Skole efter § 4 i Loven vil komme til at gøre, saa

derfor tager jeg mig ogsaa de lidt railerende Bemærkninger, som det ærede Medlem kom med, forholdsvis let. Det er muligvis en Overgangsform, men, som sagt, en Form, som Rigsdagen senere kan ændre, hvis denne Affattelse af Paragraffen i Fremtiden skulde vise sig at have uheldige Følger for de højere Skolers Udvikling.

Kragh: De Bemærkninger, som den højtærede Minister i Gaar fremsatte til mig, giver mig ikke Anledning til noget synderlig omfattende Gensvar, men jeg maa dog sige, at det glæder mig meget, at den højtærede Minister ikke har fastholdt sit Ønske om at faa oprettet i København ogsaa Statsmellem- og -realskoler. Naar den højtærede Minister ikke har holdt stærkere paa det, end Tilfældet har været, saa tror jeg, at det har været ligesom et Udtryk for Frygten for Konsekvensen af saadanne Skolers Oprettelse ud over det øvrige Land.

Den højtærede Minister mente, at naar han havde foreslaaet, at det nye Statsskolepersonales Lønningsforhold og Tjenesteaaldersforhold skulde ordnes paa Finansloven, saa var det i Virkeligheden en særdeles anbefalelsesværdig Ordning af dette Spørgsmaal. Men da jo Anciennetetsforholdene, Lønningsforholdene og Pensionsforholdene i øvrigt er ordnede ved Lov for Statens Lærerpersonele, saa ser jeg ikke ganske, hvorfor der skulde være Anledning til nu ved denne Lejlighed for dette nye og ret omfattende Personale, der efter Nyordningens Ikrafttræden vil komme ind under Staten, at ordne disse Forhold paa Finansloven. Jeg synes, at paa Omraader, hvor man har Bestemmelserne vedtaget gennem særlig Lovgivning, plejer man ogsaa at holde sig til denne særlige Lovgivning og ikke at lovgive paa Finansloven.

Den højtærede Minister mente, at en halv Snes Gymnasieskoler til Staten kunde der ikke blive. Jeg ved ikke, hvorfor det ikke kan blive Tilfældet. Saa vidt jeg ser af Motiverne, er der Tale om 21 Gymnasieskoler i Stor-København. Hvor stort et Antal af dem der vil være private, naar det endelig kommer til Stykket, ved den højtærede Minister ikke, jeg ved det heller ikke, men en 5—6 Stykker bliver der jo Tale om, og